

Paphiopedilum trantuanii

Một vài bạn đọc thắc mắc hỏi:

Chúng tôi nghe nói Việt Nam có cây Paphiopedilum trantuanii mà sao không tìm thấy trong danh mục: “Lan Rừng VN từ A-Z?” Vậy chúng ta có cây lan này hay không?

Theo bài viết của Olaf và Helmut Rohrl đăng trong tạp chí “Orchids Digest” số 74, năm 2010, về những cây lan hài *Paphiopedilum barbigerum* var. *coccineum*, *Paph. helenae*, *Paph. hemannii*, *Paph. tranlienianum* và *Paph. trantuanii*. Vào năm 2007, Gogniat & de Loubresse đã thấy cây lan này nở hoa tại vườn Ngọc Lan và đặt tên để vinh danh chủ nhân vườn lan của Trần Tuấn Anh ở Hà Nội.

Được biết cây *Paph. trantuanii* đã được tìm thấy ở Sơn La. Theo *The Plant List*, cây *Paphiopedilum* × *trantuanii* Gogniat & Loubr. 2007 được thiên nhiên lai giống giữa cây *Paph. barbigerum* và *Paph. henryanum* chỉ là đồng danh của cây *Paphiopedilum* × *aspersum* Aver. 2002 mà thôi.

Paphiopedilum × *aspersum* hay là *Paph. trantuanii*
[Speciesidentificationtasforce.Blogspot](http://Speciesidentificationtasforce.blogspot)

Paphiopedilum barbigerum
snipview.com

Paphiopedilum henryanum
Nguyễn Ánh Xuân

Hiện nay tại Việt Nam có nhiều cây lan hài lai giống tự nhiên như:

Paphiopedilum × *affine* De Wild
(*Paph. villosum* × *Paph. appletonianum*)

Phan Kế Lộc

Paphiopedilum × *cribbii* Aver.
(*Paph. appletonianum* × *Paph. villosum*)

Phan Kế Lộc

Paphiopedilum × *dalatense* Aver.
(*Paph. callosum* × *Paph. villosum* var. *annamense*)

Phan Kế Lộc

Paphiopedilum × *hermannii* F.Fuchs & H.Reisinger 1995
(*Paph. helenae* × *Paph. hirsutissimum* var. *esquirolei*)

orchidspecies.com

Paphiopedilum × *tamphianum* Aver. et O. Gruss nspec. nov.
(*Paph. villosum* var. *annamense* × *Paph. gratixianum* var. *gratixianum*)

Gần đây giáo sư Leonid Averyanov lại gửi cho chúng tôi tài liệu nói về 2 cây lan hài của VN với biệt dạng khác, đó là:

- *Paphiopedilum concolor* var. *trungkienii* Aver
- *Paphiopedilum gratixianum* var. *daoense* Aver

Chúng tôi sẽ xin trình bày vào một dịp khác.

HLVN 6-17